

de ambtenaar ongewijzigd zou worden voortgezet. Het huidige arbeidspatroon van de ambtenaar is niet flexibel genoeg.

Aan de ambtenaar is voorgesteld dat zij op vaste momenten per periode wel zou worden ingezet in de nachtdienst, bijvoorbeeld twee tot vier nachtdiensten per vier wekelijkse periode. Daartoe bleek zij niet bereid.

Standpunt ambtenaar

De ambtenaar geeft aan dat zij geen rol als OpCo vervult, zij fungeert wel als Binnen Coördinator (BiCo), waardoor zij intern de back-up is van de OpCo, ingeval de laatste elders nodig is.

Een evenredige werkbelasting zou betekenen dat zij ten hoogste drie nachtdiensten per vier weken zou kunnen vervullen. De ambtenaar is de enige GGP die een nagenoeg volledige ontheffing heeft. Zij vraagt zich af of haar modaliteit van wezenlijke invloed is op de werkdruk van de collega's.

De arrestantenzorg kan, naar de mening van de ambtenaar, door iedere collega worden gedaan. Uiteindelijk is de OpCo verantwoordelijk voor deze taak.

De ambtenaar betwist dat de teamchefs haar een alternatief hebben geboden. Overigens zou zij het alternatief niet hebben aanvaard, aangezien vier nachtdiensten per periode van vier weken, gelet op de omvang van haar dienstverband, (te) veel is. De ambtenaar kan ingepland worden voor werk via twaalf verschillende diensten per week, ook in het weekend. Zij meent dat dit voldoende bijdraagt aan de gewenste flexibiliteit.

De ambtenaar wijst er tot slot op dat zij zelf twee alternatieven heeft aangedragen, te weten het bij toerbeurt detacheren van GGP's die 55 jaar of ouder zijn bij het CUBT en het frequenter inzetten van GGP's die meer nachtdiensten wensen. Uit gevoerde gesprekken met GGP's weet zij dat er voldoende collega's zijn die meer nachtdiensten willen draaien.

Capaciteitsmanagement

Binnen de Eenheid Amsterdam wordt aan capaciteitsmanagement gedaan, waarbij het werkaanbod in kaart is gebracht. Hieruit blijkt dat het @ over onvoldoende Seniors beschikt om de nachtdiensten te vervullen.

Overleg

Op @ hebben de teamchefs, @ en @, een gesprek gevoerd met de ambtenaar over diens werktijdenmodaliteit. Hierin is door de operationeel leidinggevende aangegeven dat de lopende modaliteit voor 2017 deels wordt afgewezen. Door de teamchefs is uitgelegd waarom niet akkoord kan worden gegaan met continuering van de lopende modaliteit. Partijen verschillen van mening of door de teamchefs een alternatief is aangeboden. De door de ambtenaar genoemde alternatieven zijn door de teamchefs niet aanvaard. De door de ambtenaar gewenste werktijdenmodaliteit is verder beoordeeld in samenhang met de aanvragen van de andere teamleden.

Hoorzitting

Het verzoek is behandeld in de zitting van de Commissie d.d. @. De Commissie bestond uit: de heer mr. J. Stuitje (voorzitter), de heer C. Kouwenhoven (lid), de heer W. Vleeming (lid). De heer P. Wesdorp was als deskundige aan de Commissie toegevoegd. De Commissie werd bijgestaan door mevrouw mr. J.C. Dekker (secretaris).

De ambtenaar is ter zitting in persoon verschenen.

Namens het bevoegd gezag zijn verschenen @ (teamchef) en de heer @ (operationeel specialist A)

Verslag van de hoorzitting d.d. @

De voorzitter geeft een ieder de gelegenheid om zich voor te stellen. Vervolgens geeft de voorzitter een overzicht van de stukken die het dossier bevat.

Aan partijen wordt verder de gelegenheid geboden om hun standpunten toe te lichten en vragen van de Commissie te beantwoorden.

Door de ambtenaar is toegelicht dat zij, gelet op haar (zieke) gestel, niet in staat is om nachtdiensten te verrichten. Zij wil echter geen ontheffing vragen op medische gronden, aangezien zij bevreesd is dat dit nadelig kan zijn voor haar carrière. De toekenning van ontheffing leidt al snel tot de conclusie dat de ambtenaar niet geschikt zou zijn om haar huidige functie uit te oefenen en dat zij een andere functie moet aanvaarden.

Zij kent voldoende collega's die de nachtdienst graag willen doen, het is een kwestie van beter plannen. Er zijn elf collega's in het team die dezelfde functie als de ambtenaar vervullen. Daarnaast zijn er twee tot drie chefs van dienst per nacht aanwezig.

De ambtenaar benadrukt dat zij, de omvang van haar aanstelling in aanmerking nemende, meer dan evenredig wordt ingezet in het weekend (twee hele weekenden per periode).

De ambtenaar stelt dat het model van werken bij het basisteam @ anders zou kunnen worden ingericht. Er is nu sprake van gescheiden processen (noodhulp en toezicht). Dit veroorzaakt in de nacht een tekort.

Namens het bevoegd gezag wordt uiteengezet dat binnen de @ recent twee basisteams zijn samengevoegd. Het formulier betreffende de aanvraag werktijdenmodaliteit is gelet op deze ontwikkelingen niet ververst. De 'aanvraag' dateert uit 2012, de weigering uit 2016. De ambtenaar heeft vanaf 2013 gewerkt volgens deze modaliteit.

Het @ is belast met de zorg voor het arrestantenverblijf. Om die reden kan niet worden volstaan met één senior per nachtdienst. Er zijn twee tot drie inzetcoördinatoren per nacht aanwezig. Het team bevat veel oudere medewerkers (55+, dus met ontheffing voor de nachtdienst), waardoor de groep die nachtdiensten verricht steeds kleiner wordt. De ambtenaar is inderdaad geen OpCo, maar bij afwezigheid van de OpCo is de senior GGP, gelet op diens functionaliteit, wel inzetbaar op enkele onderdelen van de OpCo (rol). Het bevoegd gezag heeft er verder rekening mee te houden dat aan de senioren voldoende carrièreperspectief wordt geboden. In het kader van de persoonlijke ontwikkeling moet er voldoende gelegenheid zijn voor de senioren om scholingsactiviteiten te ontplooiën. Hierdoor neemt de netto beschikbaarheid voor het rooster verder af. Het @ heeft nu nog veel boventaligheid in schaal 8, maar dat loopt af in 2017/2018. (tijdelijk tewerkgesteld).

Het bevoegd gezag heeft met alle collega's van het team gesproken over hun werktijdenmodaliteitsaanvragen. De teamleden moeten een evenredige bijdrage leveren aan de diensten. Voor de nachtdiensten van de ambtenaar betekent de toepassing van dit uitgangspunt dat zij vijf diensten per periode van vier weken zou moeten draaien. De ambtenaar is nu de facto niet inzetbaar in de nacht. Een inzetbaarheid van twee tot vier nachten per periode is alleszins redelijk. De ambtenaar geeft aan dat zij gezien haar fysieke gesteldheid niet in staat is tot het verrichten van nachtwerk. Het bevoegd gezag heeft aangegeven dat zij zich tot de bedrijfsarts moet richten, zodat kan worden beoordeeld of een ontheffing op medische gronden tot de mogelijkheden behoort. De ambtenaar wil hieraan echter niet meewerken.

Het bevoegd gezag heeft ook de verantwoordelijkheid voor het vaststellen van een sociaal verantwoord rooster voor alle teamleden, zodat uitval wordt voorkomen. Om deze redenen gaat het niet aan om de collega's met extra nachtdiensten te belasten. Om diezelfde reden moet ook de toekenning van weekenddiensten, in het bijzonder de zondag, goed worden verdeeld, zodat een ieder recht heeft op tenminste 22 vrije zondagen.

De Commissie vraagt het bevoegd gezag of de aanvraag van de ambtenaar in het overleg met de collega's is besproken. Het bevoegd gezag antwoordt dat het de aanvraag gelet op de situatie van de ambtenaar niet heeft besproken 'in de groep', dit vanwege haar kwetsbare gesteldheid. De teamchef heeft de ambtenaar wel geadviseerd om met collega's in gesprek te gaan, zodat men op basis van de wederzijdse argumenten consensus bereikt.

De Commissie vraagt waarom het bevoegd gezag gebruik maakt van een oud formulier voor de aanvraag van werktijdenmodaliteiten. Namens het bevoegd gezag wordt geantwoord dat @ bezig is met actualisering van de formulieren werktijdenmodaliteiten (aanpassing aan de landelijke norm).

Desgevraagd door de Commissie licht het bevoegd gezag toe dat in @ de senior GGP wordt ingezet voor het intern verrichten van enkele OpCo-taken, ingeval de OpCo extern aan het werk is. Dit is in afwijking van de landelijke regelgeving (= de operationele expert is OpCo, de brigadier niet). Het gescheiden houden van de werkprocessen noodhulp en toezicht garandeert dat voor beide processen voldoende aandacht is. Er wordt gecoördineerd op beide taken. Bij samenvoeging krijgt toezicht weinig aandacht.

Door de Commissie wordt uitleg gegeven ten aanzien van de cao-afspraken aangaande werktijdenmodaliteiten. Deze houden in dat een ieder jaarlijks zijn aanvraag voor de werktijdenmodaliteit moet indienen en dat het werk evenredig wordt verdeeld over de collega's. Een ieder heeft zijn aandeel in de dag-, avond- en nachtdiensten, door de week en in het weekend. Voor de ambtenaar betekent dit dat zij haar bijdrage moet leveren aan de onregelmatige diensten, derhalve vijf nachtdiensten per periode zou moeten vervullen en ook beschikbaar moet zijn voor de zondag. Ontheffing van de nachtdienst is slechts mogelijk indien men 55+ is dan wel indien een verklaring van de bedrijfsarts kan worden overgelegd aan de werkgever.

De Commissie vraagt het bevoegd gezag naar de boventaligheid in schaal 8. Het bevoegd gezag antwoordt dat deze in de loop van 2017/2018 zal zijn verdwenen. Verder is er nu sprake van een aantal tijdelijke tewerkstellingen (maximaal twee jaren).

De Commissie vraagt het bevoegd gezag naar de OpCo-functie binnen de @. Deze functie kan niet worden belegd bij de Senior GGP. Het bevoegd gezag antwoordt dat bij de @ sprake is van discussie over de landelijke regelgeving, die inhoudt dat de operationeel expert de OpCo-functie mag vervullen. In het @ zijn in de nacht onvoldoende OpCo's, aangezien ook een OpCo beschikbaar moet zijn voor de arrestantenzorg. Daarom wordt de Senior GGP belast met enkele OpCo-taken in de situatie dat de OpCo in de nacht extern is.

Juridisch kader

In het Arbeidsvoorwaardenakkoord Politie 2012-2014 zijn afspraken gemaakt over aanpassingen in de modaliteitenregeling. Deze zijn verwerkt in artikel 12a van het Barp. De modaliteitenregeling is daarbij op een drietal punten aangepast, namelijk:

- de benadrukking dat de medewerker mede verantwoordelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
- het in groepsverband bespreekbaar maken en toetsen van de aangevraagde modaliteiten;
- de jaarlijkse aanvraag en beoordeling van modaliteiten.

Artikel 12a Besluit algemene rechtspositie politie luidt als volgt:

1. Op aanvraag van de ambtenaar kent het bevoegd gezag een werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.
2. Een werktijdenmodaliteit is een patroon van arbeidstijden dat leidt tot een herkenbaar patroon van vrije tijd, uitgedrukt in uren of in dagen.
3. Indien het bevoegd gezag voornemens is de aanvraag niet of niet volledig in te willigen, vraagt het bevoegd gezag binnen vier weken advies van een door Onze Minister in te stellen Commissie.
4. De Commissie wordt paritair samengesteld en brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag en aan de betrokken ambtenaar.
5. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken nadat het in het vierde lid bedoelde advies is uitgebracht. Indien binnen genoemde termijn nog geen besluit is bekendgemaakt, wordt de aanvraag, voor zover het advies strekt tot toekenning van de aanvraag, door het bevoegd gezag toegekend voor twaalf maanden, vanaf uiterlijk zes weken na dagtekening van het advies.

Overwegingen van de Commissie

Op grond van artikel 12a van het Besluit algemene rechtspositie politie brengt de Commissie advies uit aan het bevoegd gezag en de ambtenaar over de afwijzing van de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteit van ambtenaar.

Volgens genoemd artikel kent het bevoegd gezag de door de ambtenaar voorgestane werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich hiertegen verzet. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat bij de toets de belangen van de ambtenaar, de dienst en van andere medewerkers van de afdeling in de overwegingen worden betrokken. Bij de afweging van die belangen zal moeten worden vastgesteld of het bevoegd gezag een dusdanig zwaarwegend dienstbelang heeft dat van hem niet gevergd kan worden dat het bevoegd gezag het verzoek van de ambtenaar inwilligt. De systematiek luidt dat de gevraagde modaliteit wordt toegekend, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.

Een ambtenaar kan volstaan met het indienen van een verzoek, dat klaarblijkelijk niet ontbloeit mag zijn van enige grond – zoals het geval bij de indiening van het verzoek vanwege de vraag naar meer herkenbare vrije tijd. Een inhoudelijke motivering van het verzoek op grond van artikel 12a Barp is niet noodzakelijk. Aan de motivering van het voornemen van het bevoegd gezag om het verzoek af te wijzen, worden hoge eisen gesteld. De zwaarwegendheid van het belang dient door het bevoegd gezag te worden aangetoond.

Verder wijst de Commissie in algemene zin op het volgende.

Bij de toetsing van de adviesaanvragen heeft de Commissie behalve het bepaalde bij artikel 12a Barp ook rekening te houden met relevante wet- en regelgeving op het terrein van arbeidstijden, zoals de Arbeidstijdenwet en daarop gebaseerde regelgeving.

Als het verzoek inzake werktijdenmodaliteiten is gebaseerd op andere wet- en regelgeving, zoals de Wet aanpassing Arbeidsduur, dan is de Commissie voor dat onderdeel niet bevoegd en geeft zij daarover dan ook geen advies.

De adviestaak van de Commissie beperkt zich tot het verzoek om wijziging van de werktijdenmodaliteit. Hieronder wordt verstaan de verdeling van het dienstverband in dagen en uren, zoals de 36-uren van het dienstverband in vier diensten van negen uur per week. De adviestaak van de Commissie strekt zich niet uit tot de inroostering van de arbeidsuren.

De Commissie overweegt in de voorliggende casus het volgende:

De Commissie stelt allereerst vast dat partijen geen verschil van mening hebben over de onbeschikbaarheid van de ambtenaar tijdens de vrijdag, de dag- en/of middagdienst. Het geschil spitst zich toe op de nachtdiensten. De ambtenaar wil niet beschikbaar zijn tijdens de nacht, uitgezonderd de donderdagnacht, terwijl het bevoegd gezag meent dat de beschikbaarheid van de ambtenaar uitsluitend in de donderdagnacht onvoldoende is.

De Commissie stelt vast dat met betrekking tot de door de ambtenaar gewenste voortzetting van haar werktijdenmodaliteit, zoals die is ingevuld in 2016, de voorgeschreven procedure is doorlopen. Dat betekent dat het bevoegd gezag de werktijdenmodaliteit in samenhang met de overige aanvragen uit het team heeft beoordeeld en dat ter zake voldoende overleg is gepleegd.

Het bevoegd gezag heeft beargumenteerd dat de politie een de 24-uurs organisatie is, die moet instaan voor een kwalitatief goede dienstverlening aan de burgers. Naast de gebruikelijke taken, die via twee gescheiden processen (noodhulp en toezicht) goed zijn georganiseerd, is het @ ook verantwoordelijk voor het eigen arrestantenverblijf, waardoor meer inzet nodig is (in het bijzonder extra coördinatie en inzet voor OpCo-taken). Het team is weliswaar op formatieve sterkte, maar het beschikt over relatief veel 55+-ers, die vanwege hun leeftijd ontheffing hebben van de nachtdienst. Het beleid van het bevoegd gezag luidt verder dat bij afwezigheid van de OpCO enkele taken van diens taken intern worden waargenomen door een senior GGP. Dat betekent dat (ook) in de nacht voldoende Senior GGP's beschikbaar moeten zijn. De Commissie merkt op dat, dit beleid in aanmerking nemende, de rol van OpCo tijdens de nacht niet bij andere functionarissen kan worden belegd. Tot slot wordt bij het opstellen van het rooster rekening gehouden met afwezigheid wegens scholing. Het bevoegd gezag wil een ieder in voldoende mate carrièreperspectief bieden.

Op grond van de modaliteitenregeling van het Barp moet ieder teamlid een evenredige bijdrage leveren aan de vulling van het rooster en aldus de benodigde flexibiliteit betrachten, inclusief het verrichten van nachtdiensten, tenzij daarvan ontheffing is verleend.

De Commissie merkt op dat een evenredige verdeling van de nachtdiensten en onregelmatig werk uit oogpunt van het welzijn en de gezondheid van alle teamleden een must is. Gelet op de specifieke verantwoordelijkheid van de werkgever voor een goed Arbobeleid, moet de werkgever zorgen voor een evenwichtige verdeling van alle diensten over de teamleden, zowel in de week als in het weekend, alsook overdag en in de nacht. Het voorstel van de ambtenaar om andere teamleden, al dan niet op basis van vrijwilligheid, meer dan evenredig te belasten met nachtdiensten kan om die reden dan ook niet worden aanvaard. Toepassing van het uitgangspunt dat sprake moet zijn van een Arbo-proof rooster, betekent voorts dat ook de verdeling van weekenddiensten over het team op een evenwichtige wijze moet gebeuren.

Het voormelde impliceert voor de de situatie van de ambtenaar dat zij, gelet op de omvang van haar dienstverband, per periode van vier weken bereid zou moeten zijn om vijf nachtdiensten te verrichten. Het bevoegd gezag heeft echter aangegeven dat hij genoeg kan nemen met twee tot vier nachtdiensten per periode. De Commissie acht dit alleszins redelijk.

De Commissie wijst er op dat de ambtenaar heeft toegelicht dat zij vanwege haar gestel niet in staat is om (meer) nachtdienst te verrichten. De Commissie merkt op dat het bevoegd gezag daar slechts rekening mee kan houden, indien uit een verklaring van de bedrijfsarts blijkt dat de ambtenaar om gezondheidsredenen niet beschikbaar is voor de nachtdienst. Nu een dergelijke verklaring ontbreekt, omdat de ambtenaar om haar moverende redenen geen aanvraag voor ontheffing op medische gronden wenst in te dienen, kan het bevoegd gezag de ambtenaar naar evenredigheid in de nacht inzetten.

Dit alles overziend, komt de Commissie tot het volgende advies.

Advies

Door het bevoegd gezag is naar het oordeel van de Commissie voldoende gemotiveerd dat sprake is van een zwaarwegend dienstbelang dat zich verzet tegen toekenning van het (vrijwel) volledige onbeschikbaar zijn tijdens de nachtdiensten.

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de werktijdenmodaliteit van de ambtenaar voor wat betreft de nachtdiensten vast te stellen op twee tot vier per periode van vier weken, zoals door het bevoegd gezag tijdens de zitting is aangegeven.

Den Haag, @

Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie